

**ДО
ВИСШ СЪДЕБЕН СЪВЕТ
НА
РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ**

К О Н Ц Е П Ц И Я

ЗА СТРАТЕГИЧЕСКО УПРАВЛЕНИЕ НА АПЕЛАТИВЕН СЪД – ВЕЛИКО ТЪРНОВО

**Изготвена от
ХРИСТИНА КОНСТАНТИНОВА ДАСКАЛОВА**

Заместник на административния ръководител – заместник-председател на Апелативен съд – Велико Търново,

кандидат за заемане на длъжността Административен ръководител-Председател на Апелативен съд – Велико Търново

УВАЖАЕМИ ЧЛЕНОВЕ НА СЪДИЙСКА КОЛЕГИЯ НА ВИСШИЯ СЪДЕБЕН СЪВЕТ,

Настоящата концепция за стратегическо управление на Апелативен съд – Велико Търново е изготвена в изпълнение на изискванията на чл. 194а, ал. 2 и чл. 194б, ал. 1, т. 2 от Закона за съдебната власт и чл. 47, ал. 5, т. 6 от Наредба № 1/09.02.2017 г. за конкурсите за магистрати и за избор на административни ръководители в органите на съдебната власт.

1. ЛИЧНА МОТИВАЦИЯ ЗА ЗАЕМАНЕ НА ДЛЪЖНОСТТА

Мотивацията ми да участвам в конкурса е продиктувана основно от доверието, което моите колеги – съдии от Апелативен съд – Велико Търново, ми гласуваха на проведеното на 12.01.2026 г. общо събрание. Това доверие безспорно ме задължава, защото осъзнавам голямата отговорност, която поемам пред тях. Убедена съм, обаче, че в работата си ще мога да разчитам на тяхната подкрепа, защото познавам техните професионални и нравствени качества, добросъвестното им отношение към работата и към колектива. Имам подкрепата и на съдебните служители, които са много добре подготвени и работят с необходимата отговорност като отличен екип.

Споделям разбирането, че добрата организация и колегиалните отношения са гаранция за качествено изпълнение на служебните задължения. Създадената в продължение на години организация на работата в Апелативен съд – Велико Търново е много добра, което е видно от високите резултати, които отчитаме по отношение на качеството и сročността на правораздаването. Отношенията в колектива са колегиални и добронамерени, без конфликти и напрежение. Предвид това, личната ми мотивация се гради и на стремежа за запазване на тази организация на работа, както и на добрите колегиални отношения. Считам това за особено важно, тъй като в последните две години съставът на Апелативен съд – Велико Търново е почти изцяло обновен в резултат на проведените конкурси за повишаване в длъжност както в наказателно отделение, така и в гражданско и търговско отделение. Интегрирането на колегите е необходимо и е една от целите, които ръководството на съда си поставя като гаранция за добра екипна работа.

Като съдия в Апелативен съд – Велико Търново от 2006 г. познавам работата на съда в продължение на повече от 19 години. Като Заместник – административен ръководител – заместник-председател на Апелативен съд – Велико Търново от 2018 г. имам опит в изпълнението на управленски функции. Този опит ми дава основание да считам, че ако бъда избрана за Административен ръководител, ще запазя и ще надградя с работата си добрите практики и високите стандарти в работата на съда.

Основната цел при изпълнение на задълженията ми като Административен ръководител на Апелативен съд – Велико Търново, ако бъда избрана за такъв, е гарантиране върховенството на закона, качествено и ефективно правосъдие, което покрива най-високите изисквания за независимост, ефективност и прозрачност.

Постигането на тази цел ще се осъществи чрез повишаване на професионалната квалификация на съдиите и съдебните служители, чрез прозрачност, отчетност и публичност в работата на съда, включително чрез открита медийна политика.

2. АНАЛИЗ И ОЦЕНКА НА СЪСТОЯНИЕТО НА АПЕЛАТИВЕН СЪД – ВЕЛИКО ТЪРНОВО. ДОСТИЖЕНИЯ И ПРОБЛЕМИ В ДОСЕГАШНАТА ДЕЙНОСТ. ЦЕЛИ НА РАЗВИТИЕТО И МЕРКИ ЗА ТЯХНОТО ДОСТИГАНЕ:

Апелативен съд – Велико Търново осъществява правораздавателната си дейност на територия от около 18 000 кв. км., с брой на населението около 1 017 909 души. Обхваща пет административни области: Велико Търново, Габрово, Ловеч, Плевен и Русе и съответно - пет окръжни съдилища: Окръжен съд - Велико Търново, Окръжен съд - Габрово, Окръжен съд - Ловеч, Окръжен съд - Плевен и Окръжен съд – Русе, както и двадесет районни съдилища - Велико Търново, Горна Оряховица, Свищов, Павликени, Елена, Габрово,

Дряново, Севлиево, Трявна, Ловеч, Троян, Тетевен, Луковит, Плевен, Левски, Никопол, Червен бряг, Кнежа, Русе и Бяла.

2.1. Кадрова обезпеченост:

2.1.1. Съдии:

Към 2025 г. Апелативен съд - Велико Търново има утвърдената щатна численост от общо 43-ма съдии и съдебни служители, от тях: 17 съдии, включително председател и двама заместник-председатели, и 26 съдебни служители.

В Апелативен съд – Велико Търново са обособени две отделения - гражданско и търговско отделение и наказателно отделение.

В периода 2016 – 2024 г., поради последователно пенсиониране на съдии, Апелативен съд – Велико Търново работи в намален състав, като свободните щатни бройки са били заемани от командировани съдии от окръжните съдилища. Част от свободните бройки бяха включени в обявления през 2018 г. конкурс за повишаване в длъжност, който беше прекратен през 2022 г. с Решение на Съдийска колегия на ВСС.

Към 01.01.2024 г. при утвърдена щатна численост от 17 съдии, включително председател и двама заместник-председатели, заети са били 6 шест съдийски бройки. Свободни са били 11 бройки за съдии, от тях: 8 бройки в гражданско и търговско отделение и 3 бройки в наказателно отделение, на които са били командировани съдии от окръжните съдилища.

След приключване на конкурса за повишаване в длъжност „съдия“ в апелативните съдилища – наказателно отделение през 2024 г., с Решение по Протокол № 22/14.05.2024 г. от заседание на Съдийската колегия на ВСС в длъжност „съдия“ в Апелативен съд - Велико Търново бяха повишени трима съдии: Александър Григоров – съдия в Окръжен съд - Плевен, Славка Димитрова – съдия в Окръжен съд - Пловдив и Десислава Чалъкова-Минчева – съдия в Районен съд - Велико Търново и същите встъпиха в длъжност в периода 31.05.2023 г. – 03.06.2024 г. Командироването на съдиите, заемали тези щатни бройки, беше прекратено.

След встъпване в длъжност на съдиите в Наказателно отделение на Апелативен съд – Велико Търново са формирани два състава, в единия от които заседава заместник-председателя.

След проведения конкурс за повишаване в длъжност „съдия“ в апелативните съдилища – гражданско отделение, с Решение по Протокол № 42/12.11.2024 г. от заседание на Съдийската колегия на ВСС бяха повишени в длъжност „съдия“ в Апелативен съд - Велико Търново 8 съдии. Вследствие на допуснато предварително изпълнение, в периода 04.12.2024 г. – 12.12.2024 г. на длъжност „съдия“ в Апелативен съд - Велико Търново – Гражданско и търговско отделение встъпиха 5-ма съдии: Мая Пенева Пеева-Кожухарова – съдия в Окръжен съд – Велико Търново; Мая Недкова Христова – съдия в Окръжен съд - Варна, Анета Георгиева Илинска – съдия в Окръжен съд - Благоевград, Радостин Георгиев Петров – съдия в Окръжен съд – Варна и Женья Тончева Иванова –

съдия в Районен съд – Стара Загора. Командиrowането на съдиите, заемали тези щатни бройки, беше прекратено.

Със Заповед № ВСС-13000/25.10.2024 г. на ВСС беше продължен срокът на командироване на съдия Радостин Петров в Либия като командирован експерт в Мисията на ЕС за съдействие на интегрираното управление на границата в Либия (EUBAM) за период от 12 месеца, считано от 15.11.2024 г. След приключване на командироването – считано от 17.11.2025 г., съдия Радостин Петров е включен в съдебните състави на гражданско и търговско отделение.

След встъпване в длъжност на съдиите, в периода от м. декември 2024 г. до 05.01.2026 г., са формирани три състава. В единия състав е включен още един съдия, който заседава с двама от членовете на състава. След 05.01.2024 г. в още един от съставите е включен четвърти съдия. Формирането на съставите по този начин е заради това, че общо съдиите в гражданско и търговско отделение са 11 и при липса на още един съдия е невъзможно образуването на четири въззивни състава.

През целия период след 2016 г. до настоящия момент съдиите от Апелативен съд – Велико Търново са работили и работят при висока натовареност. Според данните в Годишния отчетен доклад на Апелативен съд – Велико Търново за 2024 г., при общо 17 съдии, **средната натовареност по щат спрямо делата за разглеждане за 2022 г. е 6.88 дела на месец на съдия, за 2023 г. - 7.21 дела и за 2024 г. – 7.55, а действителната натовареност за 2022 г. е 8.16 дела, за 2023 г. - 8.55 дела и за 2024 г. – 8.75 дела.**

За сравнение, според Приложение № 1 към Годишния отчетен доклад на Апелативен съд – София за 2024 г., средната натовареност по щат спрямо делата за разглеждане за 2022 г. е 8.14 дела на месец на съдия, за 2023 г. - 7.87 дела и **за 2024 г. – 7.92, а действителната натовареност: за 2022 г. е 9.79 дела, за 2023 г. - 8.75 дела и за 2024 г. – 8.81 дела.**

Според отчетените данни **средната натовареност на съдиите от Апелативен съд – Велико Търново по щат спрямо свършените дела за 2022 г. е 5.60 дела на месец на съдия, за 2023 г. - 6.00 дела и за 2024 г. – 6.18, а действителната натовареност спрямо свършените дела за 2022 г. е 6.65 дела, за 2023 г. - 7.11 дела и за 2024 г. – 7.16 дела.**

За сравнение, според Приложение № 1 към Годишния отчетен доклад на Апелативен съд – София за 2024 г., средната натовареност по щат спрямо свършените дела за 2022 г. е 6.18 дела на месец на съдия, за 2023 г. - 5.99 дела и **за 2024 г. – 5.95, а действителната натовареност спрямо свършените дела: за 2022 г. е 7.43 дела, за 2023 г. - 6.67 дела и за 2024 г. – 6.62 дела.**

Или, средната натовареност по щат и действителната натовареност спрямо делата за разглеждане на съдиите от Апелативен съд – Велико Търново за 2024 г. е приблизително еднаква с тази на Апелативен съд – София, а по отношение на средната натовареност и действителната натовареност спрямо свършените дела, натовареността на съдиите от Апелативен съд – Велико Търново за 2024 г. е по-висока от тази на Апелативен съд - София.

Сходни са данните и за първото полугодие на 2025 г., съдържащи се в статистическите отчети на ВСС. Средната натовареност по щат на съдиите от Апелативен съд – Велико Търново спрямо делата за разглеждане е **9,23 дела**, а спрямо свършените дела – **6.50**. Средната натовареност по щат на съдиите от Апелативен съд – София спрямо делата за разглеждане е **9,88 дела**, а спрямо свършените дела – **6.24**. Действителната натовареност на съдиите от Апелативен съд – Велико Търново спрямо делата за разглеждане е **9,91 дела**, а спрямо свършените дела – **6.98**. Действителната натовареност на съдиите от Апелативен съд – София спрямо делата за разглеждане е **10,86 дела**, а спрямо свършените дела – **6.86**.

Данните за натовареност на двете съдилища за 2024 г. поотделно за гражданско и търговско отделение и за наказателно отделение са, както следва:

Средната натовареност по щат на съдиите от **гражданско и търговско отделение** на Апелативен съд – Велико Търново спрямо делата за разглеждане за 2024 г. е 8.36, а спрямо свършените дела – 6.66 дела. За сравнение, средната натовареност по щат на съдиите от гражданско отделение на Апелативен съд – София спрямо делата за разглеждане за 2024 г. е 10.35, а спрямо свършените дела – 7.39 дела. Независимо че данните сочат на по-висока натовареност на съдиите от Апелативен съд – София, то разликата не е съществена, особено по отношение на свършените дела.

Средната натовареност по щат на съдиите от **наказателно отделение** на Апелативен съд – Велико Търново спрямо делата за разглеждане за 2024 г. е 6.07, а спрямо свършените дела – 5.31 дела. За сравнение, средната натовареност по щат на съдиите от наказателно отделение на Апелативен съд – София спрямо делата за разглеждане за 2024 г. е 4.45, а спрямо свършените дела – 3.90 дела. Видно от съпоставените данни, натовареността на съдиите от наказателно отделение на Апелативен съд – Велико Търново е значително над тази на Апелативен съд – София както по отношение на делата за разглеждане, така и спрямо свършените дела.

Този анализ ми дава основание да посоча като приоритетна необходимостта от увеличаване на съдийския щат на Апелативен съд – Велико Търново с 2 бройки – по една за двете отделения. Високите показатели на натовареност и на двете отделения не са инцидентни и изолирани, а са резултат от значително увеличение на постъпилите дела и продължителния период на кадрова необезпеченост на Апелативен съд – Велико Търново. Голямата натовареност на съдиите без съмнение се отразява негативно на срочното разглеждане на делата, а в известна степен и на качеството на постановените съдебни актове. По тези съображения и въз основа на решение на общото събрание на съдиите от Апелативен съд – Велико Търново, с писмо изх. № 2272/29.08.2025 г. е направено искане пред ВСС за разкриване на една бройка „съдия“ в гражданско и търговско отделение и една бройка „съдия“ в наказателно отделение. Ще настоявам за разкриването на тези две нови бройки за двете отделения, ако бъде избрана за административен ръководител. Това е една от целите, които си поставям, защото подобно натоварване за период от

няколко години е прекомерно, особено с оглед фактическата и правна сложност на делата, които се разглеждат от Апелативен съд.

2.1.2. Съдебни служители:

Съобразно Правилника за администрацията в съдилищата структурата на съдебната администрация е както следва:

- Ръководни длъжности: съдебен администратор, главен счетоводител, административен секретар;
- Експертни длъжности: касиер-счетоводител, системен администратор, служител „Връзки с обществеността“;
- Специализирана администрация: завеждащ служба „Деловодство“, шест съдебни секретари, седем съдебни деловодители, трима съдебни помощници;
- Технически длъжности: шофьор-домакин и двама чистачи.

Към 2025 г. няма незаети длъжности.

Съотношението между съдебни служители и съдии е 1.53 и на този етап е приемливо, но при промяна на съдийския щат би възникнала необходимост от още един съдебен служител.

Всички съдебни служители са много добре подготвени, имат професионален опит, работят усърдно, с необходимата бързина и добросъвестност.

Съдебните деловодители са осем – четирима в гражданско и търговско отделение и двама в наказателно отделение, като единият от тях е Завеждащ служба „Деловодство“. Двама от деловодителите работят на регистратурата. Тяхната натовареност е по-висока, тъй като извършват проверки за валидността на квалифицирания електронен подпис, с който са подписани постъпилите в съда изявления и документи в електронна форма, разпечатват данните от проверката на сертификата, регистрират постъпилите документи, сканират делата. В много случаи, при конкретна необходимост, се налага други служители (най-често съдебни секретари) да помагат в работата на деловодството.

В Апелативен съд – Велико Търново няма щат за съдебен статистик, въпреки че има необходимост от такъв. Статистическите данни се изготвят от единият от деловодителите на регистратурата, с помощта на други деловодители. Това от своя страна се отразява на организацията на работата на регистратурата и деловодството, доколкото налага преразпределение на работата на други служители.

Считам, че с цел по-добра организация на работата в деловодството на Апелативен съд – Велико Търново следва да бъде обособена електронна регистратура, която да обработва само постъпилите електронни изявления и документи. При действието на ЕИСС броят на постъпилите електронни изявления и документи е много по-голям, като тенденцията е техният брой да нараства. Отделно от това, към момента електронните изявления и документи постъпват по няколко канала - чрез ЕПЕП, ССЕВ и чрез електронна поща. Работата по обработването им изисква повече усилия и време, а при обработване

и регистриране на всички постъпили в съда документи, включително на хартиен носител, вероятността от допускане на грешки или несвоевременно отразяване на постъпилите електронни изявления, е по-голяма. Ето защо, с цел подобряване и по-добра организация на деловодната работа, намирам за необходимо обособяването на електронна регистратура, натоварена да обработва постъпващите в съда електронни документи. При тази щатна обезпеченост на съдебните служители това следва да бъде осъществено чрез преразпределение на функциите и задълженията на служителите в деловодството.

Считам за наложително намаляването на хартиения документооборот извън делата, чрез оптимизация на действащата вътрешна уеб-страница на съда, търсене на софтуерни решения, както и с промяна на правилата за работа.

2.2. Сграден фонд, техническа обезпеченост и финансово управление.

2.2.1. Сграден фонд

Апелативен съд - Велико Търново се помещава основно на четвъртия етаж на Съдебната палата в гр. Велико Търново. Там се намират кабинетите на съдиите, съвещателната зала и регистратурата за класифицирана информация. На третия етаж се намира съдебното деловодство, два кабинета на съдебни служители (съдебни секретари и системен администратор). Поради липса на друга възможност, в кабинета на системния администратор се намират част от сървърите, а друга част е разположена в сървърното помещение на Окръжен съд – Велико Търново. На втория етаж на съдебната палата се намират три кабинета: на двама съдебни помощници; на съдебния администратор и административния секретар; на главния счетоводител и касиер-счетоводителя. В сутерена на сградата в един кабинет са настанени двама съдебни секретари и шофьор-домакинът. Служителят „Връзки с обществеността“ и третият съдебен помощник ползват един кабинет на партера на сградата. Съдът има едно архивно помещение в сутерена на сградата и едно складово помещение, представляващо преградена част от коридора пред кабинетите на втория етаж.

В сградата на съдебната палата, освен Апелативен съд – Велико Търново, се помещават още Окръжен съд – Велико Търново, Районен съд – Велико Търново, Апелативна и Окръжна прокуратури. Капацитетът на сградата е максимално оползотворен и на практика изчерпан, дори и след изнасянето от сградата на Районна прокуратура – Велико Търново.

Считам, че условията за работа на съдиите и съдебните служители в Апелативен съд – Велико Търново са добри, предвид реалните възможности и капацитета на съдебната палата. Всеки съдия работи в отделен кабинет, а работните места на съдебните служители са обособени. В деловодството работят осем служители и физическото пространство за всеки един от тях не е голямо. В същото помещение се намира и регистратурата, както и мястото за четене и за справки по делата. Има необходимост от отделно помещение за регистратура и от стая за четене на дела от страните и адвокатите, но при тази „пренаселеност“ на съдебната палата, на този етап няма възможност за обособяването им.

Апелативен съд – Велико Търново разполага с една съдебна зала, в която заседават съдебните състави от двете отделения. Тя е ремонтирана и обновена през 2019 г. Оборудвана е с необходимата техника за провеждане на разпити чрез видеоконференция, изградена е компютърна мрежа, позволяваща ползване на мобилни технически устройства от страните.

Съдебната зала е недостатъчна за провеждане на съдебните заседания на двете отделения. Това налага в определени дни да се прави искане до Окръжен съд, по-рядко до Районен съд – Велико Търново, за предоставяне на зали за провеждане на съдебните заседания. Този проблем не може да бъде разрешен на този етап, предвид изчерпвания капацитет на съдебната палата, както беше посочено по-горе.

Необходимост от ремонтни дейности на помещенията, които Апелативен съд – Велико Търново ползва:

Наложителен е ремонтът на покрива над съвещателната зала на съда и шест кабинета на съдии, които се намират на надстройката. Елементи от покривната конструкция са компрометирани и при всеки дъжд се появяват течове в залата и в кабинетите. Окръжен съд – Велико Търново е уведомен за течовете. Направено е измазване на покрива с хидроизолация, но течовете продължават. Предвид това, необходимо е да се направи обследване от специалист, който да даде становище за възможните ремонтно-възстановителни дейности, чрез които проблемът да бъде разрешен трайно.

Следва да бъде извършена подмяна на вертикалния канализационен клон и изграждане на дублиращ хоризонтален канал, отвеждащ отпадъчните води от тоалетните на Апелативния съд до работещата ревизионна шахта в сутерена на съдебната палата. За този ремонт е изготвена заявка от Административния ръководител на Окръжен съд – Велико Търново до Дирекция „Управление на собствеността на съдебната власт“ към ВСС за необходимостта от извършването им още през 2024 г., като е направено искане за включването им в програмата за извършване на текущи ремонти. Ще настоявам да бъдат предприети действия за извършване на ремонтите възможно най-скоро, защото помещенията, които ползва съда, периодично понасят щети (кабинетът на системния администратор веднъж вече беше ремонтиран по спешност).

От няколко години по стената в коридора на етажа, на който се намират кабинетите на съдиите и на председателя на съда, има отворени пукнатини почти по цялата дължина на коридора и от вътрешната страна на кабинетите. Извършен е оглед на място в присъствието на проектант и въз основа на неговото становище е направено предложение за изготвяне на пространствен модел на засегнатата зона. По възлагане от Административния ръководител на Окръжен съд – Велико Търново, който стопанисва сградата, е изготвено експертно конструктивно становище за носимоспособността и деформациите на стоманобетонната плоча над трети етаж на Окръжен съд – Велико Търново. Въз основа на извършеното обследване фирмата-изпълнител е предложила следните мерки за елиминиране на пукнатините: полагане на ивици от мрежи върху напуканата повърхност след премахване на мазилката и запълване с циментов

разтвор на отворения обем (по-достъпен и практикуван метод, който обаче няма да предотврати по-нататъшните деформации) и запълване на пукнатините с варо-полимерен разтвор, след което да се монтират гипсокартонени плоскости, достигащи до тавана, разделени с вертикални фуги. Считам този проблем за съществен и ще настоявам пред Административния ръководител на Окръжен съд – Велико Търново да бъдат предприети конкретни мерки за отстраняването му във възможно най-кратки срокове.

Кабинетите на съдиите от Апелативен съд – Велико Търново се нуждаят от текущ ремонт – шпакловка, измазване и боядисване, а деловодството – от премахване на гипсовите пана от тавана поради съществуващата опасност от падане, подмяна на паркета и цялостно преобзавеждане с цел оптимално усвояване на работното пространство. Тези ремонти са наложителни и не могат да бъдат отлагани.

2.2.2 Техническа обезпеченост

Работните места в Апелативен съд – Велико Търново са оборудвани с компютърна техника, осигуряваща в пълна степен изпълнението на служебните задължения на съдиите и служителите.

Съдебната зала е оборудвана със система за звукозапис на заседанията, както и с монитор за следене на протокола по делото от съдебния състав. До входа на залата е инсталирано електронно табло с информация за насрочените за деня дела.

Единната информационна система на съдилищата (ЕИСС) се използва в Апелативен съд – Велико Търново от 29.06.2020 г., първоначално пилотно. Всички постъпили след тази дата се образуват, разпределят и обработват в тази система. За образувани преди това дела все още се използва старата деловодна информационна система, разработена от „Декстро Груп“ ООД.

Апелативен съд поддържа интернет страница, която е част от Единния портал за електронно правосъдие. Страницата е стандартизирана от Висш съдебен съвет и се поддържа по единен шаблон за всички съдилища в Република България.

Всички съдии ползват правноинформационната система „Апис 7” и „ЕвроПраво”, която се обновява по интернет.

Налична е и техника за осъществяване на видеоконферентна връзка.

Считам, че наличната техника в Апелативен съд - Велико Търново е достатъчна за нормалното протичане на работния процес.

Във връзка със задълженията на органите на съдебната власт по чл. 360з, ал. 5 от ЗСВ да осигуряват на лицата, които имат право на достъп до делата, отдалечен, непрекъснат и безплатен достъп по електронен път до електронните дела, както и технологии и средства за достъп до електронните дела, намирам за добра идея поставянето на компютърен терминал във фоайето на съда, даващ възможност за достъп до информация за графика на заседанията, за обезличените съдебни актове на съда, за подаване на документи и извършване на справки по дела чрез ЕПЕП. С цел популяризиране на електронните услуги и

достъпа до информацията, за гражданите могат да бъдат изградени и свободни зони за интернет достъп в обхвата на сградата на Апелативен съд – Велико Търново. По този начин граждани и адвокати ще могат да боравят свободно и от свои устройства с публичните електронните услуги, предоставени от съдебната система. Интернет достъпът ще бъде организиран в отделна мрежа, отговаряща на модерните изисквания за сигурност.

2.2.3. Финансово управление.

В Апелативен съд - Велико Търново се прилага Система за финансово управление и контрол (СФУК). Създадена е процедура за разделяне на отговорностите по вземане на решение и осъществяване на контрол с цел средствата да се изразходват законосъобразно.

2.3. Правораздавателна дейност.

Към датата на изготвяне на настоящата концепция данните за 2025 г. все още не са изготвени, поради което анализът на правораздавателната дейност е направен въз основа на данните за периода 2022 г. – 2024 г., съдържащи се в Годишния отчетен доклад за работата на Апелативен съд – Велико Търново през 2024 г.

2.3.1. Брой постъпили дела, брой свършени в тримесечен срок дела:

За периода 2022 – 2024 г. броят на постъпилите дела и на делата за разглеждане бележи ръст, най-вече при гражданските и търговските дела, както следва:

Брой на постъпилите дела:

Година	Всичко дела	Граждански и търговски дела	Наказателни дела
2022	1 172	814	358
2023	1 210	840	370
2024	1 293	923	370

Брой на делата за разглеждане:

Година	Всичко дела за разглеждане	Граждански и търговски дела	Наказателни дела
2022	1 403	995	408
2023	1 470	1 048	422
2024	1 540	1 103	437

От общо 1 540 дела за разглеждане през 2024 г. свършени са общо 1 260 граждански, търговски и наказателни дела, спрямо 1 223 дела през 2023 г. и 1 143 дела през 2022 г. Като процентно съотношение свършените през 2024 г. дела спрямо общия брой на делата за разглеждане представляват 82 %, спрямо 83% през 2023 г. и 81% през 2022 г., т. е. това съотношение е приблизително еднакво за периода 2022 – 2024 г.

В срок до 3 месеца са приключили 993 дела, които представляват 79% от общо свършените дела, спрямо 77% през 2023 г. и 80 % през 2022 г.

Посочените по-горе показатели сочат на увеличение при постъплението на делата за разглеждане в рамките на периода 2022 – 2024 г. В същото време, налице е тенденция за намаляване на процента на общо свършените дела и на свършените в тримесечен срок дела, особено спрямо периода преди 2022 г. Причините за това са увеличеното постъпление на делата, фактическата и правна сложност на делата, които се разглеждат в Апелативен съд – Велико Търново и кадровата необезпеченост на съдийския щат в продължителен период от време. Считаю, че с отпускане на две бройки – по една за всяко от отделенията, в значителна степен ще бъдат подобрени показателите за свършени в тримесечния срок дела.

2.3.2. Резултати от касационна проверка:

2.3.2.1. Граждански и търговски дела:

През 2024 г. от Върховен касационен съд на Република България общо 339 дела, от които 255 граждански и търговски дела и 84 частни дела

От върнатите 255 въззивни граждански и търговски дела, потвърдени и недопуснати до касационно обжалване са общо 197 решения, което представлява 77 % от върнатите дела. Спрямо предходните години този процент е по-нисък, макар и незначително (82% през 2023 г. и 83 % през 2022 г.).

От върнатите 84 частни граждански и търговски дела, потвърдени и недопуснати до касационно обжалване са 72 акта, което представлява 86 % от върнатите дела. Спрямо предходните години този процент е значително по-висок (65 % през 2023 г. и 63 % за 2022 г.).

От върнатите въззивни граждански и търговски дела изцяло отменени от горната инстанция са 18 решения, което представлява 7 % от върнатите дела. Спрямо предходните години се наблюдава незначително увеличение спрямо предходната 2023 г. (6%) и по-значително спрямо 2022 г. (4 %).

При частните граждански и търговски дела изцяло отменени са 8 акта, което представлява 10 % от върнатите дела. Спрямо предходната 2023 г. е налице значително намаление (22 %), а спрямо 2022 г. стойностите са същите.

Частично отменени през 2024 г. са 21 решения по въззивни граждански и търговски дела, което представлява 8 % от върнатите дела. Спрямо 2023 г. е налице незначително увеличение (6 %), а спрямо 2022 г. – незначително намаление (10 %).

Частично отменени са 3 определения, което представлява 4 % от върнатите частни граждански и търговски дела, спрямо 9 % през 2023 г. и 3 % през 2022 г.

Частично отменени поради различно определен размер на обезщетението при прилагане на критерия за справедливост са 8 решения, което представлява 3 % от върнатите дела – приблизително същият процент като този през 2023 г. (2 %).

2.3.2.2. Наказателни дела:

През 2024 г. от Върховен касационен съд на Република България са върнати общо 52 въззивни наказателни дела.

По 31 дела съдебните актове са оставени в сила, което представлява 60 %. Спрямо предходната 2023 г. процентното съотношение е почти същото (61 %), но спрямо 2022 г. е по-ниско (68 %).

Изменени са съдебни актове в различни части по 10 дела, което представлява 19 % от върнатите дела. Спрямо предходните години процентното съотношение е почти същото (18 % за 2023 г. и 18 % за 2022 г.).

Съдебните актове са отменени изцяло по 9 дела, представляващи 17 % от върнатите дела. Спрямо 2023 г. е налице увеличение (15%), което е по-значително спрямо 2022 г. (6 %). По 7 от делата съдебният акт е отменен и делото е върнато за ново разглеждане от въззивния съд. По 2 дела съдебният акт е отменен изцяло и подсъдимият е оправдан от ВКС.

Частично са отменени съдебни актове по 2 дела (4%) и делата са върнати за ново разглеждане в отменената част.

Анализът на горните данни сочи, че качеството на правораздавателната дейност на Апелативен съд – Велико Търново е много добро. Всички съдии от Апелативен съд – Велико Търново имат дългогодишен съдийски опит, притежават отлична юридическа подготовка, подхождат към работата си отговорно и добросъвестно. Това ми дава основание да считам, че при намаляване на действителната натовареност на съдиите и в двете отделения, показателите за качествено правораздаване биха били по-добри.

Към настоящия момент ежесечно се изготвят справки за движението на делата по докладчици – ненасрочени дела и дела, по които не е постановен съдебен акт, които справки се предоставят на председателя и на съответните заместници. По този начин могат да бъдат взети своевременни мерки за преодоляване на затрудненията. Затова намирам, че тази практика следва да бъде продължена.

Положителна практика, която също следва да бъде продължена, е съвместното обсъждане от съответните отделения на актуални въпроси във връзка със законодателни изменения или противоречива съдебна практика. Целта е да се избягва във възможно най-голяма степен противоречивото произнасяне по идентични казуси на отделните съдебни състави на Апелативен съд – Велико Търново.

Убедена съм, че участието на съдиите в организирани обучения и семинари има положителен ефект за повишаване на тяхната професионална квалификация. С оглед на това, поемам ангажимент да проявя повече активност и усилия при организиране на подобни обучения, включително и регионални.

2.4. Анализ на работата на окръжните съдилища въз основа на отчетните данни за 2024 г.:

2.4.1. Окръжен съд - Велико Търново:

В началото на 2024 г. утвърденият щат на Окръжен съд – Велико Търново е от 18 съдии, както следва: председател, двама заместник – председатели, 13 съдии и двама младши съдии.

Действително заетите бройки в рамките на щатната численост в началото на годината са били 16, като вакантни са била 2 щ. бр. - за „заместник на административния ръководител – заместник - председател“ и за „младши съдия“. Двете бройки са заети съответно на 30.10.2024 г. и 01.07.2024 г.

Командираните съдии от Окръжен съд – Велико Търново през 2024 г. в Апелативен съд – Велико Търново са петима, като командироването на двама от тях е прекратено: на 31.05.2024 г. (съдия Христо Томов) и на 04.12.2024 г. (съдия Мая Пеева).

През 2024 г. командированите съдии в Окръжен съд – Велико Търново са били седем.

Към 31.12.2024 г. от всички 18 щатни бройки за съдии, заети са били заети са били 16 бройки: административен ръководител – председател, 2-ма заместник-административни ръководители-заместник председатели, 11 щатни бройки за длъжността „съдия“ и 2 щ. бр. за длъжността „младши съдия“.

Незаети са една щ. бр. за „съдия“ в гражданско отделение и една щ. бр. за „съдия“ в наказателно отделение, които са включени в обявления и неприключил конкурс за повишаване в длъжност.

В началото на 2024 г. щатната численост на съдебните служители е 49 служители, от които заети са били 47. Незаети са били 2 щ. бр. за длъжността „съдебен деловодител“. В края на годината щатните бройки са 47, от които заети са 45, незаети са били 2 щатни бройки „съдебен деловодител“.

Към края на годината съотношението: магистрати/служители (по щат) е 1:2.61.

В съда са обособени гражданско и наказателно отделение.

В периода 2022 – 2024 г. е налице тенденция на увеличаване на броя на делата за разглеждане: 2 271 дела през 2022 г., 2 411 дела през 2023 г. и 2 632 дела през 2024 г.

Увеличение е налице и по показателя свършени дела в тримесечен срок: 73 % през 2022 г., 72% през 2023 г. и 80% през 2024 г.

Средната натовареност по щат на съдиите от Окръжен съд – Велико Търново спрямо делата за разглеждане за 2024 г. е 12.19, а спрямо свършените дела - 9.96. Действителната натовареност на съдиите от Окръжен съд – Велико Търново спрямо делата за разглеждане е 14.70, а спрямо свършените дела - 12.02.

Средната натовареност по щат на съдиите от гражданско и търговско отделение спрямо делата за разглеждане за 2024 г. е 12.54, а спрямо свършените дела - 9.59. Средномесечната натовареност по щат на съдиите от наказателно

отделение спрямо делата за разглеждане е 11.47, а спрямо свършените дела - 10.71.

Окръжен съд – Велико Търново се помещава в сградата на съдебната палата в гр. Велико Търново. Съдиите са в самостоятелни кабинети. Съдебните състави заседават в 4 съдебни зали. Работните места са в състояние да осигурят нормалната дейност на съдиите и служителите, както и обслужването на гражданите. Няма възможности за обособяване на ново работно пространство, предвид оползотворения вече капацитет на сградата.

2.4.2. Окръжен съд - Габрово

Към м. януари 2024 г. Окръжен съд – Габрово е с утвърден щат от 11 съдии: административен ръководител - председател, заместник на административния ръководител – заместник-председател, 8 съдии и един младши съдия. Заети са 10 щатни бройки, незаета е бройката за младши съдия.

Двама съдии са били командировани в Апелативен съд – Велико Търново, като командироването им е прекратено на 03.06.2024 г. и на 12.12.2024 г. съответно.

Един съдия от Районен съд – Габрово е бил командирован в Окръжен съд – Габрово, като командироването му е прекратено на 12.12.2024 г.

Ръководството на съда към настоящия момент се състои от председател и един заместник- председател.

Обособени са наказателно и гражданско отделение.

По щат съдебните служители в края на 2024 г. са 23 и съотношението им спрямо съдиите е 2,09.

И в Окръжен съд – Габрово е налице тенденция на увеличение на делата за разглеждане: 1 074 дела през 2022 г., 1 070 дела през 2023 г. и 1 479 дела през 2024 г.

В периода 2022 – 2024 г. е налице тенденция на увеличение на делата, приключили в тримесечен срок: 79 % през 2022 г., 84% през 2023 г. и 88% през 2024 г.

Средната натовареност по щат на съдиите от Окръжен съд – Габрово през 2024 г. спрямо делата за разглеждане е 11,20 дела, а спрямо свършените - 8,99 дела. Тези показатели са значително по-високи от предходните две години.

Действителната натовареност на съдиите спрямо делата за разглеждане е 12.86 дела, а спрямо свършените – 10.32 дела и е значително по-голяма спрямо предходните години.

Средната натовареност по щат на съдиите от гражданско отделение е 12.54 спрямо делата за разглеждане и 9.31 спрямо свършените дела.

Средната натовареност по щат на съдиите от наказателно отделение е 8.88 спрямо делата за разглеждане и 8.44 спрямо свършените дела.

Окръжен съд - Габрово се помещава в съдебната палата в гр. Габрово, заедно с Районен съд - Габрово, районна и окръжна прокуратура, както и Звено "Охрана" при Дирекция "Съдебна охрана" към МП. Съдебните състави заседават в две съдебни зали, разположени на третия етаж. Съдиите са в самостоятелни

кабинети. Работните места на служителите са обособени и снабдени с всичко необходимо за изпълнение на служебните задължения.

2.4.3. Окръжен съд - Ловеч

Към 01.01.2024 г. Окръжен съд – Ловеч е с утвърдена щатна численост от 13 съдии – председател, двама заместник-председатели, 9 окръжни съдии и 1 младши съдия.

Незаети към този момент са длъжността „младши съдия“ в ОС-Ловеч и една съдийска щатна бройка. На 01.07.2024 г. длъжността „младши съдия“ е заета. Незаетата щатна бройка за съдия е включена в обявения конкурс.

Съдебните служители по щат са 30, като всички щатни бройки са заети.

Съотношението от магистрати/съдебни служители по щат към 2024 г. е 1:2.30.

Делата за разглеждане през 2024 г. са общо 1 661, спрямо 1 448 дела през 2023 г. и 1 434 дела през 2022 г., т. е. и в Окръжен съд – Ловеч е налице увеличение на стоящите за разглеждане дела.

През 2024 г. приключените в тримесечен срок дела представляват 90 % от свършените дела, спрямо 88% през 2023 г. и 83% през 2022 г. Налице е устойчива тенденция за увеличение на процента на свършените в тримесечен срок дела.

Средната натовареност по щат на съдиите от Окръжен съд – Ловеч през 2024 г. спрямо делата за разглеждане е 10,65 дела, а спрямо свършените - 9,05 – показатели, по-високи от тези в предходните две години.

Действителната натовареност на съдиите спрямо делата за разглеждане е 12.04 дела, а спрямо свършените – 10.23 дела и е значително по-голяма спрямо предходните години.

Средната натовареност по щат на съдиите от гражданско отделение е 11.25 спрямо делата за разглеждане и 9.13 спрямо свършените дела.

Средната натовареност по щат на съдиите от наказателно отделение е 9.68 спрямо делата за разглеждане и 8.93 спрямо свършените дела.

Окръжен съд – Ловеч се помещава в съдебната палата, където са настанени още Районен съд – Ловеч, Районна и Окръжна прокуратура, Областно звено „Охрана“ и Служба по вписванията.

Съдиите имат самостоятелни кабинети. Помещенията, в които се намират служителите са достатъчно и са оборудвани с необходимата техника. Условията за работа на съдиите и служителите и за обслужване на гражданите са много добри.

2.4.4. Окръжен съд - Плевен

Утвърдената щатна численост на Окръжен съд - Плевен към 01.01.2024 г. е от 25 съдии: административен ръководител, заместник на административния ръководител на гражданско и търговско отделения; заместник на административния ръководител на наказателно отделение, 21 съдии и една

незаета щатна бройка за младши съдия.

Щатната бройка „младши съдия“ е заета на 01.07.2024 г.

В края на 2024 г. щатната численост на съдиите включва 24 бройки: 22 щ. бр. съдии и една щатна бройка „младши съдия“ са заети, една щатна бройка „съдия“ е незаета.

През 2024 г. двама съдии са били командировани в Апелативен съд – велико Търново, като командироването им е прекратено в същата година.

Един съдия от Районен съд – Плевен е командирован в Окръжен съд – Плевен.

По щат съдебните служители са 51, като от тях заети са били 50 щатни бройки. Съотношението съдии/служители е 1:2.12.

Ръководството на съда се осъществява от председател и двама заместник-председатели.

В Окръжен съд – Плевен са обособени гражданско, търговско и наказателно отделение.

Делата за разглеждане през 2024 г. са общо 2 593, спрямо 2 680 дела през 2023 г. и 2 584 дела през 2022 г. Налице е сравнително устойчива тенденция при общия брой на делата за разглеждане.

Приключените през 2024 г. в тримесечен срок дела представляват 84 % от свършените дела, спрямо 87% през 2023 г. и 84% през 2022 г., т. е стойностите на този показател за периода 2022 – 2024 г. са приблизително еднакви.

Средната натовареност по щат на съдиите от Окръжен съд – Плевен през 2024 г. спрямо делата за разглеждане е 9 дела, а спрямо свършените дела - 7,84.

Действителната натовареност на съдиите спрямо делата за разглеждане е 9.64 дела, а спрямо свършените – 8.39 дела.

Средната натовареност по щат на съдиите от гражданско отделение е 9.11 спрямо делата за разглеждане и 7.38 спрямо свършените дела.

Средната натовареност по щат на съдиите от наказателно отделение е 8.88 спрямо делата за разглеждане и 8.37 спрямо свършените дела.

Съпоставена с показателите за 2023 г. и 2022 г., средната натовареност по щат на съдиите от Окръжен съд – Плевен спрямо делата за разглеждане и спрямо свършените дела, както и действителната натовареност, не е увеличена значително.

Плевенският окръжен съд се помещава в масивна пететажна сграда, заедно с Окръжна прокуратура - Плевен, Районен съд - Плевен, Районна прокуратура - Плевен, Служба по регистрация - Плевен към Главна дирекция „Търговски регистър и регистър БУЛСТАТ“ при Агенция по вписванията - София и Областно звено „Охрана“ - Плевен. Независимо, че помещенията в сградата са недостатъчни за всички работещи в нея, условията за работа на магистратите и съдебните служители са добри.

2.4.5. Окръжен съд - Русе

През 2024 г. щатната численост на съдиите от Окръжен съд – Русе е 21 щатни бройки, в т. ч. административен ръководител, трима заместници на административния ръководител, 16 съдии и един младши съдия.

Една бройка „съдия“ е трансформирана“ в длъжност „заместник на административния ръководител“. Съдия от Районен съд – Русе е бил командирован в Окръжен съд – Русе.

Ръководството на съда се състои от председател и трима заместник-председатели.

В съда функционират наказателно, гражданско и търговско отделения.

Съдебните служители по щат са 54 към 01.01.2024 г. През м. октомври 2024 г. е разкрита една щатна бройка за „съдебен деловодител“, т. е. в края на годината щатната численост на съдебните служители е 55.

Съотношението съдии/съдебни служители към 31.12.2024 г. е 1:2.62.

Делата за разглеждане през 2024 г. са общо 2 745, спрямо 2 441 дела през 2023 г. и 2 415 дела през 2022 г. Налице е увеличение на общия брой на делата за разглеждане.

Приключените през 2024 г. в тримесечен срок дела представляват 88 % от свършените дела, спрямо 89% през 2023 г. и 83% през 2022 г. Запазена е тенденцията за висок процент на свършените в тримесечен срок дела.

Средната натовареност по щат на съдиите от Окръжен съд – Русе през 2024 г. спрямо делата за разглеждане е 10.89 дела, а спрямо свършените дела - 9,55.

Действителната натовареност на съдиите спрямо делата за разглеждане е 11.44 дела, а спрямо свършените – 10.03 дела.

Средната натовареност по щат на съдиите от гражданско отделение е 10.46 спрямо делата за разглеждане и 8.66 спрямо свършените дела.

Средната натовареност по щат на съдиите от наказателно отделение е 11.47 спрямо делата за разглеждане и 10.73 спрямо свършените дела.

В Съдебната палата в гр. Русе се помещават администрациите на седем институции: на Районен съд, Окръжен съд, Районна прокуратура, Окръжна прокуратура, ЦРОЗ, ОЗ Охрана и Областен съвет за сигурност. Създадени са много добри условия за работа както за съдиите, така и за служителите.

Посочените по-горе данни очертават тенденция на увеличаване на постъплението на дела в окръжните съдилища, което от своя страна води до по-висока натовареност на съдиите от всички отделения на съдилищата. Друга причина за по-високата натовареност на съдиите е кадровата необезпеченост на някои от съдилищата.

Независимо от това, работата на съдиите от окръжните съдилища следва да бъде оценена като много добра както по-отношение на качеството, така и по отношение на сročността на правораздаването.

В заключение, основната цел пред ръководството на Апелативен съд следва да бъде запазване и надграждане на постигнатото в предходните мандати. Усилията следва да бъдат насочени към още по-високи стандарти в правораздаването, които ще бъдат постигнати чрез:

1. Увеличаване щата на Апелативен съд – Велико Търново с две бройки „съдия“ в двете отделения на съда, така че общият съдийски щат да съответства на броя на разглежданите дела и на фактическата и правна сложност на делата;

2. Повишаване професионалната квалификация на съдиите чрез по-интензивно участие в обучения и семинари;

3. Периодично обсъждане от съответните отделения на Апелативен съд – Велико Търново на противоречива практика, на спорни въпроси по приложение на закона и др., с цел уеднаквяване практиката на съда; систематизиране на констатираните пропуски от първоинстанционните съдилища в апелативния район, установени при въззивния контрол; периодично обсъждане на отменените от касационната инстанция актове, постановени от Апелативен съд – Велико Търново;

4. Ежемесечно анализиране на сроковете за насрочване и разглеждане на делата, и за постановяване на съдебните актове, с цел установяване на причините за забавянето и своевременно предприемане на мерки за преодоляването му; периодичен анализ на делата, разглеждани повече от една година и на спрените дела;

5. Спазване на утвърдения стандарт при извършване на годишните проверки на съдилищата, включително посочване на конкретни препоръки за работата на съдилищата;

6. Икономично и целесъобразно разходване на бюджета, с цел спазване на принципите за добро финансово управление;

7. Подобряване дейността по събиране вземанията на съда по издадени изпълнителни листи за глоби, държавни такси и разноски;

8. Повишаване професионалната квалификация на съдебните служители;

9. Оптимизиране дейността на съдебните служби с цел по-добро административно обслужване;

10. Прозрачност, отчетност и публичност в работата на съда;

11. Открита медийна политика и взаимодействие с държавни институции и обществени организации;

12. Контрол за спазване на етичните правила от магистратите и съдебните служители.

Вярвам, че тези цели водят развитието на Апелативен съд – Велико Търново в правилната посока, следвана и досега.

14.01.2026 г.
гр. Велико Търново

С уважение:

(Христина Даскалова)